

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē uttarakāṇḍē

॥ *dvicatvāriṃśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ dvicatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

aśōkavāṭikāyāṃ śrīsītārāmayōrvihārō garbhavatyāḥ
sītāyāstapōvanaṃ draṣṭumicchāyā udayaḥ śrīrāmēṇa
tadarthaṃ svīkṛtipradānam

sa viśṛjya tatō rāmaḥ
puṣpakam hēmabhūṣitam |
pravivēśa mahābāhu -
raśōkavanikāṃ tadā ॥ 7.42.1 ॥

candanāgurucūtaiśca
tuṅgakālēyakairapi |
dēvadāruvanaiścāpi
samantādupaśōbhitām ॥ 7.42.2 ॥

campakāśōkapunnāga -
madhūkapanasāsanaiḥ |
śōbhitāṃ pārijātaiśca
vidhūmajvalanaprabhaiḥ ॥ 7.42.3 ॥

lōdhranīpārjunairnāgaiḥ
saptaparṇātimuktakaiḥ |

mandārakadalīgulma -

latājālasamāvṛtām || 7.42.4 ||

priyaṅgubhiḥ kadambaiśca

tathā ca bakulairapi |

jambūbhirdāḍimaiścaiva

kōvidāraiśca śōbhitām || 7.42.5 ||

sarvadā kusumai ramyaiḥ

phalavadbhirmanōramaiḥ |

divyagandharasōpētai -

staruṇāṅkurapallavaiḥ || 7.42.6 ||

tathaiva tarubhirdivyaiḥ

śilpibhiḥ parikalpitaiḥ |

cārupallavapuṣpāḍhyai -

rmattabhramarasaṅkulaiḥ || 7.42.7 ||

kōkilairbhṛṅgarājaiśca

nānāvarṇaiśca pakṣibhiḥ |

śōbhitām śataśāścitrām

cūtavṛkṣāvataṃsakaiḥ || 7.42.8 ||

śātakumbhanibhāḥ kēcit

kēcidagniśikhōpamāḥ |

nīlāñjananibhāścānyē

bhānti tatra sma pādapāḥ || 7.42.9 ||

surabhīṇi ca puṣpāṇi

mālyāni vividhāni ca |

dīrghikā vividhākārāḥ
pūrṇāḥ paramavāriṇā || 7.42.10 ||

māṇikyakṛtasōpānāḥ
sphāṭikāntarakuṭṭimāḥ |
phullapadmōtpalavanā -
ścakravākōpaśōbhitāḥ || 7.42.11 ||

dātyūhaśukasaṅghuṣṭā
haṃsasārasanāditāḥ |
tarubhiḥ puṣpaśabalai -
stīrajairupaśōbhitāḥ || 7.42.12 ||

prākārairvividhākāraiḥ
śōbhitāśca śīlātalaiḥ |
tatraiva ca vanōddēśē
vaidūryamaṇisannibhaiḥ || 7.42.13 ||

śādvalaiḥ paramōpētāṃ
puṣpitadrumakānanām |
tatra saṅgharṣajātānām
vṛkṣāṇām puṣpaśālinām || 7.42.14 ||

prastarāḥ puṣpaśabalā
nabhastārāgaṇairiva |
nandanam hi yathēndrasya
brāhmaṇam caitraratham yathā || 7.42.15 ||

tathābhūtaṃ hi rāmasya
kānanam sannivēśanam |

bahvāsanagr̥hōpētām

latāgr̥hasamāvṛtām || 7.42.16 ||

aśōkavanikām sphītām

praviśya raghunandanah |

āsanē ca śubhākārē

puṣpaprakarabhūṣitē || 7.42.17 ||

kuthāstarāṇasaṃstīrṇē

rāmaḥ sannīṣasāda ha |

sītāmādāya hastēna

madhu mairēyakam śuci || 7.42.18 ||

pāyayāmāsa kākutsthaḥ

śacīmiva purandaraḥ |

māṃsāni ca sumṛṣṭāni

phalāni vividhāni ca || 7.42.19 ||

rāmasyābhyavahārārthaṃ

kiṅkarāstūrṇamāharan |

upānṛtyaṃśca rājānaṃ

nṛtyagītaviśārādāḥ || 7.42.20 ||

apsarōragasaṅghāśca

kinnarīparivāritāḥ |

dakṣiṇā rūpavatyaśca

striyaḥ pānavaśaṃ gatāḥ || 7.42.21 ||

upānṛtyanta kākutsthaṃ

nṛtyagītaviśārādāḥ |

manō'bhirāmā rāmāstā
rāmō ramayatām varah || 7.42.22 ||

ramayāmāsa dharmātmā
nityam paramabhūṣitāḥ |
sa tayā sītayā sārdha -
māsīnō virarāja ha || 7.42.23 ||

arundhatyā ivāsīnō
vasiṣṭha iva tējasā |
ēvam rāmō mudā yuktaḥ
sītām surasutōpamām || 7.42.24 ||

ramayāmāsa vaidēhī -
mahanyahani dēvavat |
tathā tayōrviharatōḥ
sītārāghavayōściram || 7.42.25 ||

atyakrāmacchubhaḥ kālāḥ
śaiśirō bhōgadaḥ sadā |
prāptayōrvividhān bhōgā -
natītaḥ śiśirāgamaḥ || 7.42.26 ||

pūrvāhnē dharmakāryāṇi
kṛtvā dharmēṇa dharmavit |
śēṣam divasabhāgārdha -
mantaḥpuragatō'bhavat || 7.42.27 ||

sītāpi dēvakāryāṇi
kṛtvā paurvāhikāni vai |

śvaśrūṇāmakarōt pūjāṃ
sarvāsāmaviśēṣataḥ || 7.42.28 ||

abhyagacchat tatō rāmaṃ
vicitrābharaṇāambarā |
triviṣṭapē sahasrākṣa -
mupaviṣṭaṃ yathā śacī || 7.42.29 ||

drṣṭvā tu rāghavaḥ patnīm
kalyāṇēna samanvitām |
praharṣamatulaṃ lēbhē
sādhūsādhviti cābravīt || 7.42.30 ||

abravicca varārōhāṃ
sītāṃ surasutōpamām |
apatyalābhō vaidēhi
tvayyayaṃ samupasthitaḥ || 7.42.31 ||

kimicchasi varārōhē
kāmaḥ kiṃ kriyatāṃ tava |
smitaṃ kṛtvā tu vaidēhī
rāmaṃ vākyamathābravīt || 7.42.32 ||

tapōvanāni puṇyāni
draṣṭumicchāmi rāghava |
gaṅgātīrōpaviṣṭānā -
mṛṣīṇāmugratējasām || 7.42.33 ||

phalamūlāśināṃ dēva
pādamūlēṣu vartitum |

ēṣa mē paramaḥ kāmō
yanmūlaphalabhōjinām || 7.42.34 ||

apyēkarātriṃ kākutstha
nivasēyaṃ tapōvanē |
tathēti ca pratijñātaṃ
rāmēṇākliṣṭakarmanā |
visrabdhā bhava vaidēhi
śvō gamiṣyasyasaṃśayam || 7.42.35 ||

ēvamuktvā tu kākutsthō
maithilīṃ janakātmajāṃ |
madhyakakṣāntaraṃ rāmō
nirjagāma suhr̥dvṛtaḥ || 7.42.36 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
uttarakāṇḍē dvicatvāriṃśaḥ sargaḥ ||